

ZMENY V STAROSTLIVOSTI V PORADENSKOM SYSTÉME

PORADA

REALIZOVANÁ CENTROM PORADENSTVA A PREVENČIE V ŽARNOVICI

17.10.2023

PRE RIADITEĽOV, ZÁSTUPCOV RIADITEĽOV, ŠKOLSKÉ PODPORNÉ TÍMY

VYPRACOVALA: MGR. MÁRIA ŠKVARKOVÁ, ŠPECIÁLNA PEDAGOGIČKA

DEFINÍCIA

PODĽA ZÁKONA 245/2008 § 2 PÍSM. I)

ŠPECIÁLNOU VÝCHOVNO-VZDELÁVACOU POTREBOU

JE POŽIADAVKA URČENÁ DIAGNOSTIKOU V ZARIADENIACH PORADENSTVA A PREVENIE NA POSKYTNUTIE PODPORNÉHO OPATRENIA VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ (ĎALEJ LEN „PODPORNÉ OPATRENIE“) DIEŤAŤU ALEBO ŽIAKOVI PODĽA PÍSMEN J) AŽ P) ADIEŤAŤU ALEBO ŽIAKOVI, KTORÉHO ZDRAVOTNÝ STAV, SOCIÁLNE PODMIENKY, JAZYKOVÉ SCHOPNOSTI, NADANIE, SPRÁVANIE, KOGNITÍVNE SCHOPNOSTI, MOTIVÁCIA, EMOCIONALITA, TVORIVOSŤ ALEBO ZRUČNOSTI VYŽADUJÚ POSKYTNUTIE PODPORNÉHO OPATRENIA

ŠVVP=DIAGNÓZA=IVP=navýšený normatív

- je požiadavka, ktorá je určená diagnostikou v zariadeniach poradenstva a prevencie dieťaťu/žiakovi podľa písmen j) až p), na poskytnutie podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní

ŠVVP=príspevok na PO

- je dieťa/žiak, ktorému zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, nadanie, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionalita, tvorivosť alebo zručnosti vyžadujú poskytnutie podporných opatrení

AKO TOMU ROZUMIEŤ

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

intaktní žiaci

VŠETCI
ŽIACI

rizikovní žiaci

žiaci so ŠVVP, ktorí nemajú diagnostikovanú konkrétnu diagnózu podľa § 2 písm. j) až p) - (napr. žiaci s nízkym intelektom)

INDIVIDUÁLNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

j) ž. zdravotne znevýhodnení – ZP, CHaZO, VPU, PS

k) ž. zdravotne postihnutí – MP, SP, ZP, TP, NKS, s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, VP

l) ž. chorí a zdravotne oslabení – dlhodobý charakter, vzdelávaní v školách pri zdravotníckych zariadeniach

m) ž. s vývinovými poruchami aktivity

n) ž. s poruchami funkcie v oblasti emocionálnej

o) ž. zo SZP – sociálne, rodinné, ekonomické, kultúrne podmienky nedostatočne podnecujú rozvoj vlastností a neposkytujú dostatok primeraných podnetov pre rozvoj ich osobnosti

p) ž. nadaní

ŽIACI
so
ŠVVP s
konkrétnou
diagnózou

poruchami učenia, a pozornosti

správania – narušené a sociálnej

INKLÚZIA VS. ŠVVP=PO

INKLUZÍVNE VZDELÁVANIE

- Diferencované učenie
 - Flexibilita
- Rôzne formy učenia, hodnotenia
- Dosahovanie všeobecných cieľov nie konkrétnych škatuliek
 - Kariérny rozvoj
- Facilitatívne a reflektívne učenie
 - Medzigeneračné priateľstvá

V súlade so Všeobecným komentárom č. 4 (2016) o práve na inkluzívne vzdelávanie, ktorý k Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím vypracoval Výbor OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím, sa za východiskové princípy inkluzívneho vzdelávania považujú:

DOSTUPNOSŤ – PRÍSTUPNOSŤ – PRIJATEĽNOSŤ - PRÍSPÔSOBIVOSŤ

ŠPECIÁLNA VÝCHOVNO-VZDELÁVACIA POTREBA = PODPORNÉ OPATRENIE

- Obsah zodpovedá niektorému podpornému opatreniu
- Pridržiavame sa zákona 245/2008 (školský zákon)
 - § 2 písm. i) ŠVVP
 - 7a) IVP
 - § 145a PO
 - § 145b PO
- Financie
 - navýšený normatív = ZZ; N
 - príspevok na PO = ZZ; N; SZP; PO
- Byrokracia

PODPORNÁ ÚROVEŇ 1. A 2. STUPŇA

1. ÚROVEŇ

- KOMU – všetkým žiakom MŠ, ZŠ, SŠ
- KDE – odohráva sa priebežne v kontakte so žiakmi v ZŠ, SŠ a školských zariadeniach (ŠKD, CVČ, školský internát)
- KTO – všetci aktéri, ktorí zabezpečia žiakovi plnohodnotný život v rámci jeho individuality osobnosti
- ČO – pedagogická diagnostika zameraná na všetky aspekty rozvoja žiaka

2. ÚROVEŇ

- KOMU – žiaci so zvýšenými nárokmi na podporu (prechodný charakter)+žiaci so ŠVVP a ich ZZ, PZ
- KDE – v škol. prostredí individuálne/skupinovo; mimoškol. prostredí; v domácom prostredí; vhodných komunitných priestoroch
- KTO – multidisciplinárne odborní zamestnanci; školský podporný tím v spolupráci s pedagogickými zamestnancami školy
- ČO – intervenčná a preventívna činnosť, orientačná diagnostika, metodická podpora

PODPORNÁ ÚROVEŇ 3. A 4. STUPŇA

OBIDVE PODPORNÉ ÚROVNE ZABEZPEČUJÚ A VYKONÁVAJÚ ODBORNÍ ZAMESTNANCI CPP

- KOMU – deťom/žiakom od narodenia až po ukončenie prípravy na povolanie; PZ/OZ; ŠPT;
ZZ/zástupcom zariadenia

- KDE – v CPP; v prípade potreby aj v školskom prostredí alebo v rodinnom prostredí dieťaťa/žiaka – t. j.
terénnou formou

- KTO – psychológ; špeciálny pedagóg; liečebný pedagóg; sociálny pedagóg; logopéd; kariérový poradca

PODPORNÁ ÚROVEŇ 3. A 4. STUPŇA

3. ÚROVEŇ: ČO poskytuje, zabezpečuje, vykonáva, realizuje:

- diagnostiku, reedukáciu, rehabilitáciu a stimulačné programy
- selektívne a indikované preventívne programy s vybranou skupinou žiakov s určitým druhom ťažkostí
 - základná, čiastková a komplexná diagnostika – účel - poznanie, výklad, stanovenie odporúčaní, postupov pre nastavenie optimalizácie vývinu žiaka
- terapeutickú činnosť s cieľom korekcií takých ťažkostí žiakov, ktoré súvisia s výchovno-vzdelávacím procesom
 - metodickú činnosť PZ/OZ a ŠPT pri práci so žiakom;
- spoluprácu medzi ZŠ a CPP, ako aj nadrezortnú spoluprácu
- poradenstvo pre PZ/OZ a ŠPT a realizuje odborné konzíliá

4. ÚROVEŇ: ČO poskytuje, zabezpečuje, vykonáva, realizuje:

- komplexnú diagnostiku, ktorá integruje v sebe závery z lek.diag.; psych./sociál./pedag./lieč.-ped./logop./špec.-ped.
- vychádza aj z diagnostík predchádzajúcich stupňoch PÚ
- výsledkom komplexnej diagnostiky - záver; odporúčania; aplikácia odb. činností OZ/PZ a ŠPT v ZŠ; nastavenie aplikácii odb. činností OZ v CPP
 - dopĺňa ju diferenciálna a špecializovaná diagnostika
- indikované preventívne/stimulačné programy (logopedické/špec.-pedagogické/psychologické)
 - terapeutickú činnosť (individuálnu/skupinovú/rodinnú)
 - poradenstvo pre ZZ, PZ, OZ, ŠPT
- medzirezortnú úroveň - zdravotnícke zariadenia; lekári; súdy; polícia; sociálnoprávna ochrana detí; občianske združenia

PODPORNÁ ÚROVEŇ 5. STUPŇA

ZABEZPEČOVANÁ A VYKONÁVANÁ V ŠPECIALIZOVANOM CENTRE PORADENSTVA A PREVENČIE

- KOMU – je adresovaná deťom so zdravotným postihnutím – zrakovým; sluchovým; mentálnym; telesným; viacnásobným; NKS; autizmom/pervazívnymi vývinovými poruchami; ich ZZ, PZ/OZ, ŠPT, ktorí sa podieľajú na ich vzdelávaní
- KDE – v ŠCPP ambulantnou alebo terénnou formou; jednorazovo alebo opakovane (v MŠ/ZŠ/SŠ, v DSS, CDR, v rodine)
- KTO – špeciálny pedagóg, psychológ, sociálny pedagóg, liečebný pedagóg, logopéd, kariérový poradca
- ČO – poskytuje, zabezpečuje, vykonáva, realizuje:
 - komplexnú a diferenciálnu diagnostiku;
 - špecializované odborné činnosti;
 - v maximálnej miere sa snaží znížiť dopad ZP na osobný vývin dieťaťa/žiaka, na jeho vzdelávanie a podieľať sa na zlepšení jeho kvality života
 - súčasťou vysoko špecializovanej intervencie je tréning práce s kompen. pomôckami a poradenstvo ZZ pri ich zabezpečov./zapožičiavaní
 - zabezpečuje multidisciplinárny prístup
 - prevencia=proces, ktorého cieľom je aplikovanie preven. programov a metód, predchádzať zhoršovaniu fyz. i psych. stavu dieťaťa/žiaka

ZDROJE

- Zákon 245/2008 Z.z., účinnosť od 1.9.2023 – 31.8.2024
- www.minedu.sk
- www.inklucentrum.sk
- www.nivam.sk